

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an **80 Lei.** — Șase luni **40 Lei.**
Trei luni **20 Lei.**

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

= Pa

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45.

Nr. 6

Procuratura de stat

Str. Schewis

Casă culturală

De acest ideal se ocupă de un timp încoace Asociațiunea, Congresul preoțesc și Consistorul arhidiecezan.

Instituțiunea Casei culturale pe cât e de salutară, pe atât e de greu de realizat. Sânt multe obstacole de înlăturat. Lipsa de bani, scumpetea de aslăzi, cultura puțină a poporului și alte împrejurări îi stau împotriva.

Cu toate acestea începutul trebuie făcut. Începutul se face cu: închiderea cârciumelor în Dumineci și sărbători.

Poporul român, cum știm, este bun și muncitor. Peste săptămână își vede de muncă, — dar în Dumineci și sărbători se încuibă în localuri unde își pierde banii și sănătatea corporală, și adese și cea morală.

Am citit despre pașii făcuți de Consistorul nostru pentru ca cei în cădere să dispună să se închidă cârciumele în Dumineci și sărbători. Un lucru foarte salutar, care trebuie realizat fără amânare.

Poporul are un fel de îndemn natural, că în Dumineci și sărbători, când nu lucrează, să se adune undeva la povești... În lipsă de alt loc, se adună la cârciume.

Dacă asemenea localuri se vor închide, unde să se adune oamenii în lipsa casei naționale? Eu zic: *la școală.*

Pentru ce să nu suplinească, deocamdată, școala lipsa casei naționale? Atunci mai în fiecare sat ar exista o casă de aceasta.

Mi se va reflecta: La casa națională trebuie curățenie, încălzit, lumină și gazete. Poporul nu prea spesează pentru lucruri de acestea. Aș fi de părere să le presteze prin urmare direcțiunea școlai, căci în cele din urmă școala tot a poporului este.

Poporului nostru să-i facem toate înlesnirile, să prindă gustul cetitului. După ce se va deprinde cevaș, va simți el însuș trebuința casei culturale sau naționale.

La slăbirea bunelor moravuri contribuie de multe ori și jocul tineretului în localul cârciumelor.

Tinerii, dela fire, sânt dispuși a juca în Dumineci și sărbători. Crișmarul plătește de obicei musicanții și face toate posibilitățile ca tinerimea să se adune la dansul, știind că deodată cu tinerii vine și publicul, iar băutura trece, și câștigul curge. Pe tineri a-i opri dela joc, nu se poate. Deci trebuie cultivat și obiceiul acesta și restrâns între mărginile cuviinței.

Pentru joc trebuie clădite, din partea comunelor, pavilioane potrivite și anume în locul cel mai cercetat al comunei. Pavilioanele sânt deschise de toate părțile, ca jocul să fie spre vederea tuturor.

Ca să ajungem scopul, ce se urmărește prin înființarea caselor culturale naționale, este astfel necesar:

1. Includerea cârciumelor în Dumineci și sărbători;

2. Unde nu este casă culturală, direcțiunile școlare să fie invitate a pune la dispoziția poporului una dintre salele școlai spre întrunire. Aceasta să fie încălzită, luminată, curățită și provăzută cu ziare pentru popor, pe spesele școlai;

3. Pentru jocurile tineretului să se edifice pavilioane, a căror clădire nu va fi prea costisitoare.

Eată îmbunătățiri, ce se pot face în fiecare sat, fără să mai așteptăm edificările de case, împreună cu mare cheltuială.

Pr. *Alecsandru Vlad*

Nr: 2470/1921 Ep.

Circulară

cătră toate oficiile protopresbiterale și parohiale și cătră Direcțiunile școlai de sub jurisdicțiunea Consistorului arhidiecezei ortodoxe române a Transilvaniei

Secretariatul general al Ministerului instrucțiunii cu adresa Nr: 5088/1921 ne pune în vedere, că unele autorități școlare primesc diferite cereri și acte particulare netimbrate și nelegalizate, cauzându-se prin aceasta pagube destul de mari statului.

Având deci în vedere pe de o parte paguba ce se cauzează statului prin neaplicarea timbrului cerut, iar pe de altă parte și pedeapsa care-l va ajunge în sensul art. 84 din legea taxelor de timbru și înregistrare pe orice funcționar public, care va da curs unui act netimbrat sau cu timbru insuficient, — dispunem, ca toate autoritățile noastre bisericesti și școlare să nu mai rezoalve pe viitor cereri și acte particulare, care nu vor fi provăzute cu timbrul recerut.

Se atrage însă atențiunea, că aici este vorba numai de *cereri și acte particulare*, care se înaintază autorităților bisericesti-școlare, și nici decum de acte oficiale, pentru cari — ca și până acum — nu se cere timbru.

Sibiu, din ședința Consistorului arhidiecezan, ca senat episcopesc, ținută la 7 Mai 1921.

Dr. *Ilarion Pușcariu*

vicar arhiepiscopesc

Nicolae Colan

secretar consist.

Salarizarea preoților moraliști

Reprezentantul dlui ministru al cultelor, dl Ienciu, la congresul biblic ținut în anul acesta în Sibiu, la punctul despre salarizarea preoților, între altele a spus că preoții moraliști vor căpăta ajutoare.

Cum? cât? vor fi acele ajutoare, nu se știe.

Dacă despre ceilalți preoți s'a spus că vor primi congruă, ear despre moraliști că vor primi ajutoare, — aceste la tot cazul vor fi mai mici, de cât congrua. Din acest motiv, împrejurarea aceasta a produs mare mâhnire între preoții aceia cari au fost învățători cu patru și cu mai multe clase liceale, absolvenți ai școlai normale (pedagogie) din Sibiu sau din alte orașe; cu aceste pregătiri au intrat în Seminar, să asculte studiile teologice. S'ar putea oare ca ei în viitor să nu primească nici salariul de învățător, nici congrua de preot, ci să fie numai «ajutorati»? Nu putem crede, ca dânșii să fie mai rău tratați materialicește, decât erau pe vremea guvernelor străine, care îi acuzau că sânt agitatori primejdioși.

Noi, așezați în comune sărace, greu de administrat, în loc să ajungem la mai bine, ar fi să ne vedem deodată mai rău salarizați. Aceasta ar însemna o pedeapsă, care n'am meritat-o.

Noi am părăsit tagma învățătoarească numai la dorința credincioșilor, cari ne-au chemat să le fim păstori sufletești.

Nedreptate nu ni se poate face; pentru că în acest caz, constrânși de mizerie, partea cea mai mare, ar trebui să ne părăsim posturile, să ne alegem altă carieră, ca să putem trăi, ear o mulțime de parohii vor rămânea multă vreme neîntregite, credincioșii lăsați în mâna sortii, astăzi când atâta vânează, pentru ca să-i abată dela credința adevărată și să-i ducă în căi greșite, spre a-i folosi în scopuri străine de ordinea publică.

Ingrijorați de soarta ce ne așteaptă, cerem sprijinul factorilor în cădere, și în special sprijinul dlui ministru al cultelor ca în proiectul de lege pentru salarizarea preoților să fim și noi introduși în rând cu alți preoți, bucurându-ne de aceeași congruă și ajutoare, care le au și ei, să putem lucra cu aceeași sârguință la ridicarea și prosperarea credincioșilor, din cele mai slabe parohii, încredințați conducerii noastre.

Pr. *I. Olariu.*

Sărbătorirea eroilor

In ziua de 27 Mai (9 Iunie), ziua Înălțării Domnului, vor fi sărbătoriți, în întreaga țară, eroii căzuți în război.

Sărbătorirea se va face după programul din anul trecut.

Atragem atențiunea oficiilor protopresbiterale, parohiale și a tuturor învățătorilor confesionali din arhidieceză asupra circularii apărute în nrul 24 al ziarului nostru din 1920.

Unificarea bisericii

Pentru a înlezni înțelegerea discuțiilor și hotărârilor consfătuirii bisericești (numită de unii «constituanta») întrunite acum la București, vom să arătăm, — după Noua Revistă Bisericească apărută acum, — competența și raporturile factorilor organizării administrative bisericești.

Publicăm, în acest scop, următoarele:

Una dintre cele mai însemnate probleme bisericești și una dintre cele mai grele probleme de stat este astăzi și unificarea administrativă bisericească a celor patru biserici ortodoxe române.

Importanța acestei unificări este în afară de orice discuție. O singură biserică ortodoxă în tot cuprinsul României întregite este cea mai temeinică cheazășie a unității și tăriei suleștești a neamului nostru. Oamenii politici și personalitățile înalte bisericești încă din eara anului 1919 au început convorbiri în privința unificării bisericești.

Intrucât nu este vorba de o unificare dogmatică, rituală și canonică, greutățile ce se întâmpină, deși sânt foarte mari, nu sânt însă de neînălțurat.

In organizațiunea administrativă a unei biserici noi găsim anumiți și determinați factori și anumite raporturi între ei.

Factorii pe care-i găsim în organizația administrativă bisericească sânt: Regele (Impăratul), statul (Ministerul Cultelor), episcopatul, clerul mirean și poporul.

Toată diferența administrativă a celor 4 biserici ortodoxe române constă numai în diferența raporturilor dintre ei.

Problema unificării bisericești nu este așa dară altceva, decât armonizarea competenții și sferei de influență a acestor factori, avându-se în vedere în primul rând Constituția doctrinară rituală și canonică a bisericii ortodoxe, și în al doilea rând interesele naționale ale statului.

Constituanta bisericească a fost convocată în Iulie 1920. Au luat parte la ea delegați din cele 4 biserici ortodoxe române, atât clerici cât și mireni.

Prevăzându-se că desbaterile nu vor a-junge așa ușor la un rezultat satisfăcător, s'a hotărât a se alege o comisiune din sânul Constituantei, care să elaboreze un anteproiect de lege pentru organizația bisericii ortodoxe române din România întregită.

După o îndelungată străduință comisiunea a elaborat un «Statut organic al bisericii autocefale ortodoxe române». Statutul acesta a fost trimis tuturor bisericilor române surori spre a-și face, prin reprezentanții lor legali, observațiunile pe care le cred de cuviință.

In Bucovina nu cunoaștem încă în ce fel a fost discutat și ce obiecțiuni i se vor fi adus.

In Basarabia Statutul a fost discutat în congresul eparhial din Februarie 1921. Rezultatul discuțiilor a fost elaborarea unui «Statut organic al bisericii autocefale ortodoxe române cercetat și primit de congresul extraordinar al bisericii din Basarabia», apărut în — Luminătorul — și extras și în broșură.

Vom vorbi de fiecare biserică în parte, și începem cu:

Biserica din vechiul Regat

Aici găsim 3 legi fundamentale;

1. Legea pentru alegerea mitropoliților și episcopilor eparhioți cum și a constituirii Sf. Sinod al Sfintei Biserici autocefale ortodoxe române și pentru înființarea Consistoriului Superior Bisericesc.

2. Legea clerului mirean și seminariilor.

3. Legea organizării ministerului instrucțiunii și cultelor — Administrația casei bisericii.

Apoi Decretul-lege pentru înființarea ministerului cultelor și artelor și regulamentului pentru funcționarea acestui minister.

Dispozițiunile din cele 3 legi fundamentale rămân în vigoare și se aplică prin Ministerul cultelor și artelor.

Ca autorități constituite găsim: sf. Sinod. C. S. B., Ministerul cultelor, eparhia, protoeria și parohia.

Arătăm acum competența și atribuțiile factorilor întâlniți în organizarea administrativă a unei biserici:

1. *M. S. Regele* întărește pe cei aleși ca mitropoliți și episcopi de cătră marele colegiu electoral și-i investește predându-le cărja după datinele țării.

M. S. Regele întărește ca arhieru persoana aleasă de guvern din cei 3 propuși de sf. Sinod.

M. S. Regele sancționează regulamentele sf. Sinod și ale Consistoriului superior bisericesc, precum și oricare altă lege și regulament privitoare la afacerile bisericești.

Prin decrete regale contrasemnate de ministrul cultelor se convoacă marele colegiu electoral, sesiunile ordinare și extraordinare ale sf. Sinod și ale Consistoriului superior bisericesc, colegiile electorale pentru alegerea membrilor C. S. B.

Prin decret regal se înființează o parohie nouă, se modifică circumscripțiile parohiale.

Prin decret regal se confirmă protoerii și revizorii eparhiali, stareții și starețile mănăstirilor mai însemnate; se numesc membrii consistoriilor eparhiale și toți funcționarii Ministerului cultelor, cari au un salariu de bază dela 500 lei în sus.

Prin decret regal se dau autorizațiuni pentru primirea legatelor și donațiunilor făcute bisericii.

2. Chiriarii.

Mitropoliții și episcopii eparhioți fac parte din marele colegiu electoral, din sf. Sinod și C. S. B., P. P. S. S. Lor recomandă guvernului 3 persoane pentru un loc de arhieru.

Mitropolitul primat este prezidentul marelui colegiu electoral, al sf. Sinod și al C. S. B.

Arhierii titulari fac parte din sf. Sinod, din C. S. B. și pot ținea loc de episcopi la scaunele vacante pe baza decretului regal.

Chiriarii au competență exclusivă în toate chestiunile curat bisericești.

Chiriarii nu au nici o atribuție de ordin economic, căci sf. Sinod și eparhiile nu sânt persoane juridice, cu dreptul de a avea bunuri. Ca membri ai C. S. B. emit opiniuni în unele chestiuni materiale, care însă sânt executorii prin Ministerul cultelor.

Episcopii și mitropoliții sânt de drept membri ai senatului cu vot deliberativ.

Chiriarii au prerogativa de a fi judecați pentru delictul ordinare de înalta curte de justiție și casație.

Mitropoliții și episcopii au dreptul de a da pastorale sau enciclice în eparhiile respective, însă numai privitoare la religiune și bunele moravuri.

Chiriarul, în înțelegere cu ministrul cultelor, dispune înființarea de noi parohii rurale, până la 12 într'un an, o nouă înființare de parohii pentru o nouă comună ori o nouă suburbie și modificări în circumscripțiile parohiilor.

Chiriarul în unire cu ministrul cultelor dă învoire pentru înființare de noi biserici, apoi autorizațiune particularilor de a lua asupra vreoa bisericească parohială sau filială sau de a clădi o biserică particulară sau un paraclis.

Chiriarul priveghiază nemijlocit cultul din bisericile și paraclisele particulare.

Chiriarul în înțelegere cu ministrul cultelor admite la hirotonie pe candidații de preoție, numește pe preoții parohii, pe diaconi, pe preoții ajutători și suplitori ai parohiilor, pe protoerii și pe membrii consistoriilor spirituale eparhiale și admite transferarea preoților dela o parohie la alta.

Chiriarul numește singur pe revizorul eparhial și personalul din cancelariile respective, și are dreptul a trimite pe clericii găsiți vinovați în judecata consistoriului spiritual eparhial, precum și de a executa sentințele ce prevăd pedepse pentru abateri de natură spirituală.

Chiriarul poate da iertarea sau suspendarea pedepsei conform cu art. 35 din L. C. M.

Chiriarul poate inspecta seminariile din eparhia respectivă. Măsuri disciplinare poate lua numai ministerul.

Chiriarii sânt plătiți din bugetul statului și au drept la călătorie gratuită pe C. F. R., la locuință, încălzit, luminat, serviciu.

Chiriarilor demisionați li se acordă o pensie dacă au 5 ani serviciu.

3. Clerul mirean.

Preoții de mir aleg, pe eparhii, 17 membri pentru C. S. B.

Clericii mireni aleși în C. S. B. iau parte în marele colegiu electoral la alegerea mitropoliților și episcopilor eparhioți, discută tot felul de chestiuni bisericești și dau opiniuni, care trebuie aprobate, și executate de Ministerul cultelor când se referă la chestiuni materiale și avize ce trebuie ratificate de sf. Sinod când privesc chestiuni spirituale.

Membrii consistoriilor eparhiale, protoerii și revizorii eparhiali sânt numai clerici de mir.

Preotul paroh este președintele epitropiei parohiale și conduce cancelaria.

Preoții de mir sânt salariați din bugetul statului. Ei mai au dreptul la folosința pământurilor acordate bisericilor prin diverse legi de improprietărire.

4. Poporul (mireni).

Credincioșii au dreptul de a alege un epitrop în fiecare parohie, ear prin deputați și senatori participă la alegerea mitropoliților și episcopilor eparhioți.

5. Ministerul cultelor.

Ministerul cultelor îndeplinește toate formalitățile pentru convocarea corpurilor efective și administrative bisericești, pentru investire, pentru întărirea și pentru numirea cu decret regal a personalului prevăzut de lege, pentru sancționarea legilor și regulamentelor referitoare la biserici.

Ministrul cultelor depune în corpurile legiuitoare proiectele de legi în materie bisericească.

Ministrul Cultelor, când este ortodox, poate asista la desbaterile Sf. Sinod cu vot consultativ poate lua cuvântul și dă lămuriri. Comunicările se fac în scris.

Ministrul Cultelor cetește decretul pentru deschiderea și închiderea sesiunilor ordinare și extraordinare ale Sf. Sinod și ale C. S. B.

Ministrul Cultelor decide în contestațiile privitoare la înscrierea în listele electorale pentru C. S. B. și închee listele.

Ministerul Cultelor decide în contestațiile electorale prin decizia motivată și publicată în Monitorul Oficial.

Ministrul Cultelor alege unul din cei 4 candidați pentru C. S. B. care au întrunit voturi mai multe, pe care îl propune a fi confirmat prin decret regal.

Ministrul Cultelor asistă la desbaterile C. S. B.

Aplicarea legii clerului de mir și a seminariilor se face prin înțelegerea dintre chiriarh și Ministerul Cultelor.

Ministrul Cultelor are drept a cere chiriarhului darea în judecată a unui preot ce a fost anchetat prin delegatul său și găsit vinovat. Delegatul ministrului susține la consistorii acuzarea.

In chestiunile — Circa sacra — ministrul prin defensorii eclesiastici poate dispune inspecțiuni.

Toate afacerile economice și școlare bisericești se administrează prin Ministerul Cultelor.

(Va urma)

Academia și Alecsandri

Academia română a comemorat centenarul nașterii marelui bard *Vasile Alecsandri*, ținând ședință solemnă Vineri după amiază.

In asistența unui public extrem de numeros, dl Bogdan-Duică a făcut comunicare asupra vieții și operii marelui poet, scoțând în relief calitățile artistice și literare ale scriitorului, și rolul covârșitor pe care l-a avut în epoca noastră de redesteptare națională.

Ziua eroilor în Sibiu

Societatea Mormintele Eroilor căzuți în război, comitetul regional Sibiu, stabilește pentru ziua de 27 Mai (9 Iunie) 1921 (Înălțarea Domnului), Ziua Eroilor, următorul program:

a) Procesiune religioasă la care iau parte în mod obligatoric: toate autoritățile militare, civile și bisericești, și toate corporațiile și școlile fără deosebire de confesiune și naționalitate, cu toți profesorii. La ora 10, I. P. S. Sa Mitropolitul Ardealului cu întregul Cler în odăjdii pleacă dela Catedrală, iar convoiul se va forma după ordinea stabilită de Comitetul a-aranjator. Procesiunea pleacă spre Cimitirul vechi militar, unde se va oficia din partea I. P. S. Sale arhiepiscopului și mitropolitului Nicolae și a Clerului ortodox, un serviciu divin, împreună cu rugăciuni, pentru odihna sufletelor tuturor eroilor. După serviciul divin vor lua cuvântul: I. P. S. Sa mitropolitul Ardealului Nicolae, Domnul August Schuster, General Vlădescu, Dl Andrei Bărseanu, președintele Asociațiunii. După terminarea cuvântărilor, procesiunea se va întoarce în aceeași ordine, spre Piața Regele Ferdinand.

b) Seara la teatrul orașenesc, la ora 8, se dă un *Festival* cu bogat program. Bilete se află de vânzare la Librăria «Foaia Poporului» și seara la cassa teatrului.

Publicul este călduros rugat să păstreze ordinea și caracterul solemn ce-l are această mare zi.

Serbări școlare în București

Miercuri și Joi s'au ținut în capitală concursurile și serbările soc. «Tinerimea Română» în parcul Carol. Câteva mii de elevi și eleve, din toate colțurile României-Mari, au venit, împreună cu profesorii profesoarele lor, să ia parte la aceste concursuri.

La ora 9 dim., s'a oficiat serviciu divin la biserica Sf. Spiridon.

Localul și curtea bisericii erau neîncăpătoare pentru miile de elevi și persoane care erau de față.

Slujba a fost oficiată de P. C. Sa *Platon Giossu*, vicarul mitropoliei, asistat de cler numeros. După oficierea serviciului divin P. C. S. a ținut o cuvântare arătând rolul mare al Soc. «Tinerimea Română» pentru vremurile de azi.

Dl *N. S. Dumitrescu*, președintele societății, arată influința concursurilor și a serbărilor ce se fac, din punctul de vedere național și cultural.

«Tinerimea Română» a avut marele ei rol în pregătirea sufletească pentru actul Unirii — după cum are azi marele rol al consolidării sufletești.

Dl *Ștefan Nanul*, directorul general al învățământului secundar, a mulțumit președintelui și comitetului Soc. «Tinerimea Română» pentru serviciile aduse școlii românești și românismului în general. Promite tot concursul ministerului instrucțiunii pentru progresul acestei societăți.

La ora 10 și jum., au început la Universitate, la liceul «Lazăr» și la școala «Centrală de fete», concursurile școlare.

La Universitate au concurat elevii claselor a IV—VIII de liceu; la liceul Lazăr elevii din clasa I—III de liceu; iar la școala Centrală de fete, toate elevele.

Concursurile au constat numai dintr'o lucrare la limba română.

Tezele au fost date și supravegiate de o comisiune.

La ora 3 d. a. au început în parcul Carol la «Arenale Romane» producția celor peste 40 de coruri sosite, împreună cu conducătorii lor, din toate ținuturile României Mari. Arenale Romane nu puteau cuprinde mulțimea care venise să asculte tot ce a produs mai frumos geniul muzical românesc.

Rând pe rând s'au produs, în splendide costume naționale, corurile școlare din: Soroca, Tighina, Chișinău, Cernăuți, Oradea-Mare, Tecuci, Fălticeni, Dej, Alba-Iulia, Orăștie, Sibiu, Sighetul Marmăției, Buzău, Roman, Botoșani, Arad, Deva, Turda, Cluj, Timișoara, Tr. Murășului și Lugoj.

Entuziasmul printre auditori a fost așa de mare la aceste imnuri de glorie ale românismului, încât mulți abia puteau să-și contenească lacrimile.

Au continuat la «Parcul Carol» jocurile olimpice, și s'a făcut deschiderea expoziției de lucrări artistice executate de elevi.

Joi, tot la Parcul Carol, s'au distribuit recompensele și au defilat carele alegorice.

Serbările au decurs în prezența Suveranilor.

Citind ziare

Viitorul scrie: Mulți ani vor trece încă, iar figura lui Ion Brătianu va crește din an în an, mai luminoasă în conștiința unui popor pe care l-a iubit, în geniul căruia a crezut, al cărui viitor strălucit l-a întevăzut. El și-a închinat toată viața, toată inteligența și vioiciunea, tot farmecul său, și-a plecat toată personalitatea lui uriașă ideii sublime pe care a îmbrățișat-o din tinerețe, care l-a întovărășit în mormântul fermecător de la Florica, ideii de neam și patrie.

Universul crede că prin taxarea așa ziselor articole de lux nu se urmărește combaterea luxului ci crearea de tesurse nouă. Taxele acestea vor da rezultate aproape neînsemnate. E de preferat principiul sănătos al impunerilor echitabile *generale*, care ating un număr cât mai mare de contribuabili.

România Nouă nu e surprinsă că unii din bucovineni, din basarabeni sau din ardeleni, au tendințe separatiste și regionaliste. Ei vorbesc de rău vechiul regat, pentru că nu-l cunosc. Și nu-l cunosc, de oarece vechii stăpânitori l-au discreditat în ochii fraților subjugăți.

Dreptatea:

Călugării moldoveni din mănăstirea Calarașauca, județul Sorooca (Basarabia) au adresat deputaților aceluia județ următoarea plângere:

După treizeci de ani de muncă prizoni și împrăștiati. Chestiunea mănăstirii Calarașauca este chestiune de importanță națională și politică. Noi, acești vre-o 50 de părinți și frați ai mănăstirii Calarașauca, sântem scoși din mănăstire din ordinul fostului arhiepiscop rus al Basarabiei, Anastasie, în anul 1906, și astăzi ne găsim împrăștiati în toată Basarabia, care unde; ear în locul nostru arhiepiscopul Anastasie a așezat niște călugărițe din orașul Holm, astăzi în Polonia. Și pentru această nedreptate? Am muncit mai mult de 30 de ani la această mănăstire, am depus toată râvna ca lăcașul lui Dumnezeu să fie demn de toată lauda. Am făcut cu cheltuelile noastre și fără ajutor străin biserică nouă, am prefăcut toate casele mănăstirii, am făcut lucruri de biserică, în sfârșit toată viața noastră am închinat-o acestui sfânt lăcaș. Acum sântem zvârliți și împrăștiati în toate părțile.

Oaspeții din Holm, s'au arișit și sobolul. Pe timpul războiului ruso german o mulțime de călugărițe ruse din Holm au fost alungate de cătră dușman, și în urmă, din ordinul Arhiepiscopului Anastasie, care și el era din Holm, au fost puse în locul nostru în mănăstirea noastră; ear noi, călugări moldoveni și basarabeni de baștină, am fost alungați.

Am lăsat la mănăstire — după porunca Vlădicului Anastasie — toți banii (54.000 de ruble), toată frumoasa gospodărie a noastră care am câștigat-o prin muncă și prin sudoare, în timp de peste treizeci de ani, așa că acum sântem muritori de foame. Iar cuibul nostru este astăzi stăpânit de aceste călugărițe, străine de țară și de neamul nostru, care au ruinat mănăstirea și au cheltuit toată averea mănăstirii, ce mai rămase nevândută de stăriță, care a plecat peste Nistru.

Din restul de călugărițe, venite din Holm, se găsesc acum numai vreo 7 și vreo câteva surori, care ar putea fi ușor transferate la mănăstirile de maici din Basarabia; iar nouă la atâția părinți bătrâni, cari am muncit și dorim odihna, să ni se dea voie să ne întoarcem la mănăstirea noastră, la Calarașauca, unde după cum am spus, avem toată munca noastră depusă de atâta amar de vreme.

Știrile zilei

La serbările încoronării dela Alba-Iulia, care se vor face în Octombrie, va figura și un cortegiu istoric. Vor defila călări grupuri de voievozi, boeri și ostași, în costumele și armătura vremii, începând dela Traian și Decebal până la Cuza Vodă. Vor urma apoi două care alegorice: unul al Independenței și altul simbolizând Unirea tuturor românilor.

Centenarul lui Mihail Kogălniceanu. Comitetul național de sub președinția I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei care a organizat comemorarea lui Ion C. Brătianu, la Iași, va comemora centenarul lui Mihail Kogălniceanu, care se află înmormântat la cimitirul «Eternitatea». Se știe că în anul 1917 s'au împlinit o sută de ani dela nașterea marelui om de stat. Intru cât însă comemorarea centenarului nu s'a putut face atunci din cauza războiului, se va face în anul acesta, la 6 Septembrie, ziua nașterii lui Kogălniceanu.

Vizită princiară. Prințul moștenitor al Japoniei *Hirohito*, sosește în București la 23 Iunie pentru a întoarce vizita pe care prințul nostru moștenitor a făcut-o la Tokio.

Declarația lui Pasici. Cu prilejul unei interpelări, asupra faptului că un preot român din Bitolia a fost oprit să officieze serviciul divin, primministrul sârb Pasici a răspuns, că Jugoslavia va îngădui exercitarea cultului român atunci, când vor fi redeschise școlile și bisericile jugoslave din teritoriile bănățene anexate României.

Alegere de protopresbiter. Joia trecută s'a întrunit în Geoagiul-de-jos-Suseni sinodul protopopesc al tractului Geoagiului pentru alegerea de protopresbiter, sub președinția comisarului consistorial *Lazar Triteanu*. Au fost prezenți 62 membri. Dintre cei 2 concurenți, parohul Valeriu Goron din Uroișu a primit 52 voturi, ear parohul Sever Păcurar din Ghelmar 10 voturi. Alegerea a decurs în cea mai bună ordine.

Necrolog. La încheerea foii ne sosește trista știre, că parohul nostru din Brad, *George Dămian*, în etate de abia 33 ani, după boală grea, în 2 Iunie a răposat în Domnul, lăsând în cel mai profund doliu pe soție, fiică și mamă. Odihnească în pace!

Curs de dicțiune și artă dramatică s'a deschis în Sibiu în 6 I. c. sub conducerea d. ni Nicolae Băilă. Cursul, organizat în cadrele secției artistice a Asociațiunii, durează trei luni. Taxa 10 Lei lunar.

Școala de înot din Sibiu a regt. Nr. 90 Inf. pentru civili s'a închis pe timp nedeterminat.

Trenuri la Ocna Sibiului. Trenuri de băi și școlare pleacă din Sibiu la ora: 6-20, 8-20, dim., 2 d. a. și 6-40 seara. — Sosesc în Sibiu la ora: 7-46, 9-43, dim., 3-05 d. a. și 8-09 seara.

Prețuri maxime în Sibiu. Cu începere dela 8 Iunie 1921 primăria a stabilit prețurile maxime pentru diverse articole de hrană, după cum urmează: I. *Măcelării*: carne de vită kgr. 6—8 lei; carne de vită (muşchi) 10 lei; de bivoli 4—6 lei; de vițel 6—8 lei; de junincă 4—6 lei; carne de porc 10—12 lei; slănină crudă 12—14 lei; grăsime de porc 14—16 lei; untură topită 22—24 lei; slănină de iarnă 20 lei; slănină afumată, piperată sărată 18 lei; slănină făcută din nou 16 lei; slănină afumată, piperată, sărată 14 lei; carne de berbec 5—6 lei; carne de cal 4—5; de miel 5—6 lei. — II. *Carnăfărie*: Carnea afumată carré 18 lei; carnea coaste 16 lei; carnea carré fiert 26 lei; carnea coaste 24 lei; șunca crudă întreagă 18 lei; șuncă fără os 20 lei; șuncă feartă 30 lei. Slănina Kaiserspeck crudă 18 lei; slănină feartă 28 lei, jumară stoarsă 6 lei; jumară bucăți 10 lei; cârnați sângereți 3 lei; cârnați proaspeți de porc 14 lei; cârnați afumați 18 lei; cârnați de șuncă 18 lei; cârnați de ficat prima 6 lei; cârnați de ficat secunda 3 lei; cârnați presăți prima 8 lei; cârnați presăți secunda 4 lei. Salam de vară 10 lei; mezeluri 10 lei; Krenvirștii 10 lei.

Cinema Apollo, Piața Herman, Sibiu. În 8 Iunie: O sinucidere morală, dramă în 6 acte. În 9 și 10 Iunie: Milionul surorilor gemene, piesa fantastică americană. Inceputul la ora 9 seara.

Nr. 175—1921

(68) 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de parohi în parohiile vacante din comunele mai jos însemnate, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. Băcia, parohie de cl. III-a.
2. Cănelul-de-jos, parohie de cl. III-a.
3. Hondol, parohie cl. II-a.
4. Nevoș, parohie cl. III-a.
5. Vulceș cu filia Herepea, parohie de cl. III-a.

Emolumentele împreună cu aceste posturi sânt cele satorite în coala B. de congruă.

Concurenții să și înainteze petițiile de concurs cu documentele de lipsă subsemnatului oficiu în termenul indicat și pe lângă observarea restricțiilor § 33 din Reg. pentru parohii, să se prezinte în vre-o sărbătoare în parohii ca concurenți.

Deva, la 10 Mai 1921.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Deva în înțelegere cu organele parohiale.

Dr. Ioan Dobre,
protopop.

Nr. 77/ 1921

(65) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia cl. III-a Cârjiți cu filia Bretelin, protopresbiteratul Deveș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post — pe lângă casă parohială — sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiterial cu a cărui încunoștințare concurenții se pot prezenta la biserică spre a cânta, cuvânta și celebra.

Deva, la 5/18 Martie 1921.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Deveș.

Dr. Ioan Dobre,
protopop.

Nr. 129/1921

(67) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea parohiei vacante de cl. II Păuca, protopopiatul Mercurii, se escrie concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele satorite în normele din vigoare.

Petenții își vor așterne cererile subsemnatului oficiu protopopesc având a se prezenta la biserică spre a cânta, predica sau celebra.

Mercurea, 11 Martie 1921.

Oficiul protopopesc ort. rom. al Mercurei în înțelegere cu comitetul parohial.

Avr. S. Pecurariu,
protopop.

Nr. 122/1921 Prot.

(63) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa I-a Ielandul-mare cu filia Budiul de câmpie devenită vacantă prin moartea parohului Vasile Hodoș, pe baza ordinului consistorial Nr. 332 B. 1921 se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele fasonate pentru întregirea dela stat, satorite în coala B.

Concurenții au să-și aștearnă cererile, înscrise cu observarea normelor în vigoare, în termenul arătat, subsemnatului oficiu protopresbiterial și până în 8 zile înainte de alegere — după prealabila încunoștințare a protopresbiterului — să se prezinte înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a oficia și cuvânta.

Târgu-Murăș, la 5/18 April 1921.

Oficiul protopresbiterial în înțelegere cu comitetul parohial.

Ștefan Rusu,
protopresbiter.

Nr. 154/1921

(64) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl III-a Fornădia, protopresbiteratul Deveș, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele satorite în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele necesare să se înainteze subsemnatului în termenul sus indicat.

Concurenții după prealabila încuviințare a protopresbiterului să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică din parohie, spre a cânta și predica, eventual a și celebra.

Deva, 1 Mai 1921.

Of. protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre,
protopop.

Ad Nr. pp. 267/1921

(58) 3—3

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. II-a Mănăsturul-unguresc, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele satorite în coala B. pentru întregirea salariului dela stat.

Doritorii de a reflecta la acest post au a-și așterne subscrișului, în termenul susindicat, șuplicile instruite conform normelor în vigoare, și a se prezenta la biserică în vre-o zi de Duminecă sau sărbătoare, ca să fie cunoscuți din partea poporului.

Oficiul protopresbiterial rom. ort. în înțelegere cu comitetul parohial.

Cluj, 27 April 1921.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter.

ad. 685/921.

(62) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia de cl. III a Sâmbăta-sup.-apus., se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele arătate în coala B. pentru venitele dela stat.

Cererile se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc, ear concurenții cu observarea dispozițiilor din regulament, se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică.

Făgăraș, la 15 Mai 1921.

Oficiul protopresbiterial român ortodox în înțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea
protopop

Au sosit**Stofe de reverenzi**

cu prețuri scăzute

la

Ioan Petrașcu,

Strada Regina Maria (Cisnădiei) Nr. 30

(66)

Sibiu

2—6

Au sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Măcelariilor Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii, medicale, pedagogice, economice povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipe de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români.

Calendarul arhidiecezan pe 1921 costă fără șematism 10 lei cu porto ca tot.

Propise pentru examene

:-: dictando și caligrafie :-:

se află de vânzare la

Librăria Arhidiecezană, Sibiu

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu, se află de vânzare

Noul Testament
(cu litere cirile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crudu Lei 2—, broșat Lei 4—, plus porto postal Lei 2—.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Rodica
povestire din război

de

Constanța Hodoș

in prețul original de Lei 8.50

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare următoarele

Tipărituri

Pentru școalele secundare:

Ziarul de casă.
Ziare de clasă pentru licee și civile, comerciale.
Coale pentru registrele de exhibite.
Tipărituri pentru bugetele școlare.
Procese verbale la examenele particulare.
Tipărituri pentru inventarele localelor școlare.
Bilet de informație la însușări pt. fiecare elev.
Bilet de admoniarea elevilor.

Pentru școalele primare:

Registre pentru absenții și clasificării.
Matricole școlare.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu a sosit și se află de vânzare

Recvizite bisericesti

dela

atelierul de argintării și obiecte bisericesti

Dim. D. Popescu din București

fabrică sistematică de clopote, Argintărie, și orice obiecte bisericesti. — Furnizorul Curții regale și al sfintelor mitropolii, episcopii și biserici din România-Mare. — Calea Moșilor Nr. 249.

Precum: Potire, Disc, Stea, Lingurițe, Cădelnițe, Chivote, Candele, Cruci, Sfeșnice, Icoane din argint de China și metal, de tot felul etc. etc. cu

prețuri moderate.